

Un acord inconcret, fràgil i arriscat

Roger Palà

Inconcret, fràgil i arriscat. Aquests tres conceptes resumeixen l'acord al que han arribat CiU, ERC i les entitats de la societat civil sobiranista perquè el president **Artur Mas** convoqui eleccions -en teoria plebiscitàries- el proper 27 de setembre.

És un **acord inconcret** perquè tot i que tenim el quan i el com, ens falta saber el més important: el què. **Quin programa compartit i quins passos se seguiran per concretar la independència en cas que hi hagi una majoria sobiranista?** Està disposada CiU i el president **Mas** a desafiar l'Estat i desobeir les lleis espanyoles per tirar endavant la independència? Si l'actual govern no va ser capaç d'aplicar la desobediència institucional per abanderar amb totes les de la llei la consulta democràtica del 9N, és lògic que ens creguem ara que desobeirà la llei per formalitzar la creació d'un nou estat? Si els dos partits no sumen majoria, què faran?

Totes aquestes qüestions haurien de quedar molt clares abans de votar el proper 27 de setembre, però la tendència de CiU a marejar la perdiu a l'hora de plasmar en fets els grans discursos de **Mas** no auguren una especial concreció. Per cert: tampoc queda clar si l'acord suposa necessàriament l'aprovació d'uns nous pressupostos (o n'hi hauria prou amb una pròrroga), o si les aliances a les municipals seran molt o poc prioritàries: **cadascú escombra cap a casa a l'hora d'interpretar-ne els termes, i això és el pitjor que li pot passar a un acord entre dues parts.** De moment tenim una declaració pública. Se signarà un document, com el Pacte per la Llibertat? Esperem-ho.

Fràgil: ens hem de creure que s'han reconciliat?

És també un **acord fràgil**, perquè vuit mesos són molts mesos, i a més estaran plens de casos de corrupció, retallades, protestes socials... L'únic aliat del govern serà un partit amb qui fa quatre dies [es tirava els plats pel cap](#). **Ens hem de creure que de la nit al dia Mas i Junqueras s'han reconciliat?** Fa la impressió que les darreres setmanes s'han traspassat algunes línies vermelles que, al marge del que passi el 27S, han generat malestar entre els republicans. Les [estructures d'estat](#) que s'haurien d'haver construït en dos anys, es podran realitzar ara en vuit mesos? Què passarà si CiU no es mostra ferma en aquest àmbit? **Els independentistes s'han de fer aquestes preguntes, incòmodes però necessàries.**

Cal tenir també en compte el context general. La inestabilitat estarà a l'ordre del dia. La comissió del Cas Pujol seguirà el seu curs, i en veurem de molt més grosses. Durant els darrers dos anys el suport a **Mas** no sembla haver desgastat ERC electoralment, però ara potser serà diferent. Ja no hi ha la cita èpica del 9N, que gaudia d'un suport amplíssim. CiU i ERC estaran més sols: la segona etapa del procés no comptarà amb ICV-EUiA, i molt difícilment rebrà l'aval de la CUP. L'ascens de Podem a les enquestes no s'aturarà. El relat als mitjans estarà molt marcat per la dinàmica de **Pablo Iglesias** i els seus i serà complicat que el procés ho acapari tot com fins ara. Les eleccions municipals del mes de maig poden alterar i molt el mapa polític, amb l'eclosió dels diferents Guanyems, Podems, Crides i CUPs que s'estan gestant arreu del territori. Està per veure si Esquerra rebrà un cop d'atenció pel seu flanc esquerre o segueix gestionant bé la situació en l'eix social per evitar una possible fuga de vots. **En qualsevol cas, serà qualsevol cosa menys un camí de roses.**

Arriscat: la dilació pot generar desencant i desmobilització

És també un **acord arriscat des de l'òptica sobiranista**, perquè la dilació dels 'tempos' del procés pot generar desencant, frustració i desmobilització entre els partidaris de la independència. Sobretot entre els menys convençuts. Si el president volia garantir un bon resultat en la "consulta definitiva", com ell mateix l'ha anomenat, hauria d'haver convocat eleccions el mateix 9N. Però des de la mateixa nit de la consulta, CiU i **Artur Mas** van desplegar una estratègia en el sentit contrari: capitalitzar l'èxit del procés participatiu en la figura del president, dilatar el temps i intentar desgastar ERC. La proposta de la llista unitària no ha estat més que un xut endavant. Ha estat, ras i curt, [un xantatge polític](#). Totes aquestes maniobres no són invisibles als ulls de la gent del carrer. El desencant és evident en part de la societat fins ara mobilitzada. Canviarà això durant els últims mesos? Ja es veurà, però ahir a les xarxes socials la unanimitat sobre l'acord no era tan absoluta com en d'altres ocasions, i els piuladors habituals afins a ERC no destacaven per mostrar un excessiu entusiasme.

ANC, Òmnium i AMI avalen un acord sense CUP ni ICV-EUiA

De nou toca plantejar-se el paper que han jugat Òmnium i l'ANC els últims dies. Hi ha hagut una negociació a tres bandes. Dos actors –societat civil i ERC– defensaven eleccions al març. Un dels actors, CiU, plantejava l'escenari de la tardor. **En principi, la correlació de forces hauria d'haver estat favorable als partidaris de la primera opció.** No ha estat així. O no s'ha negociat prou bé, o algú ha canviat d'opinió. A més, hi ha un element molt destacable: Òmnium, l'ANC i l'AMI, entitats transversals del sobiranisme, avalen un acord que no compta amb l'aval ni de la CUP ni d'ICV-EUiA. On queden el centenar d'entitats que formaven part del Pacte Nacional pel Dret a Decidir? **El procés va néixer popular, que sempre s'ha reivindicat de base, i cada cop més es troba captiu de les dinàmiques dels partits i de les cúpules dirigents.**

Una nova pròrroga sense contrapartides socials clares

ERC ha donat una nova pròrroga a CiU, i el que preocupa és que sembla haver-ho fet sense haver assolit cap contrapartida social concreta i efectiva en la pràctica. Ahir no es va presentar cap proposta concreta social pactada amb CiU pels propers vuit mesos. Catalunya, malgrat les dades triomfalistes que va exposar el president va dos dies, viu un [moment crític](#). Dramàtic per una part important de la població. Els [indicadors socials](#) no són gens bons. [La desigualtat s'incrementa](#). I el govern no sembla disposat a tirar endavant cap política concreta contra matèries tan sensibles com [els desnonaments o la pobresa energètica](#). L'acord hauria estat més presentable si hagués inclòs, per exemple, un canvi de govern que hagués desterrat de l'executiu consellers com el polèmic **Boi Ruiz**, [privatitzador de la sanitat pública](#). Això, però, ni s'ha insinuat.

ERC i els seus líders tenen tot el dret a aplicar l'estratègia que considerin més adient per assolir els seus objectius polítics, però també caldrà avaluar si l'actual situació els surt a compte. Durant els últims temps ha estat sobre la taula [la qüestió dels indecisos](#): com ampliar la massa social sobiranista amb aquells sectors que no ho veuen del tot clar. **En aquest sentit, que la idea de la llista única entre CiU i ERC hagi quedat enterrada és una bona notícia.** Però el suport continuat dels republicans a CiU, si no s'acaba concretant en èxits reals, els pot generar fugues de vots cap a l'esquerra, i l'oferta en aquest espai és cada cop més àmplia. Fins i tot podria donar-se el cas que aquesta fuga de vots, combinada amb la previsible pèrdua de suport de CiU, deixés als dos partits sense majoria absoluta. **ERC ha de començar a pensar en altres escenaris que no col·loquin a CiU amb un paper central.** Quin sentit té que Junqueras vagi dient per activa i per passiva que no vol ser president de la Generalitat?

Indesinenter: mai no hem pogut, però, desesperar

A tot això, la CUP, malgrat el que es digui de les abraçades a **Mas**, és la gran absent d'una festa a la que ni tan sols se l'ha convidat oficialment. **David Fernández** recorria ahir a la lírica de dos valencians -**Ovidi Montllor** i **Raimon**- per definir el moment polític del país. [Ells tenen el rellotge -deia- i nosaltres el temps](#). És possible que amb el nou acord CiU-ERC algú tingui la sensació que l'independentisme ha perdut una partida. Però el procés ha arribat per quedar-se i passarà per diverses fases -creixents i decreixents-. Una muntanya russa, com el descrivia ahir el professor **Roger Buch** [al programa 2324](#). Seria possible que, de la mateixa manera que durant els anys vuitanta i noranta vam viure en el marc del pujolisme i del catalanisme reformador d'Espanya, vinguessin ara anys, potser dècades, de *processisme*? Tornant a **Raimon** i a **Espru**, "mai no hem pogut, però, desesperar". Indesinenter, incansablement, sense aturador.